

Onderwerp:	Kosten van het monteren van een ophangbeugel voor beademingsapparatuur op de elektrische rolstoel komen ten laste van de geneeskundige zorg die door het beademingscentrum is geleverd.
Samenvatting:	De vraag die in dit geschil beantwoord moet worden is of verzekerde aanspraak heeft op de ophangbeugel ten laste van de AWBZ. In het advies luidt de conclusie dat dit niet het geval is, maar dat zowel de ophangbeugel als de montage daarvan behoren tot het gebruiksklaar maken van de beademingsapparatuur. De kosten behoren dan ook toegerekend te worden aan het budget van het beademingscentrum dat de geneeskundige zorg (o.m. in de vorm van beademingsapparatuur) levert.
Soort uitspraak:	AaZ = adviesaanvraag Zvw
Datum:	17 december 2007

Onderstaand de volledige uitspraak.

Het geschil

Namens wijlen uw verzekerde heeft Het Dorp vergoeding gevraagd van de kosten van een bij deze instelling gemonteerde ophangbeugel op de elektrische rolstoel ten behoeve van de voor verzekerde bij haar leven benodigde beademingsapparatuur. Dit heeft het zorgkantoor afgewezen, omdat het bij deze kosten niet zou gaan om zogenoemde bovenbudgettaire middelen. Het Dorp is verwezen naar de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO).

Hiertegen heeft Het Dorp bezwaar ingediend. Men is van mening dat wijlen verzekerde was geïndiceerd voor de functies behandeling en verblijven daarom geen beroep kan doen op de WMO. Voorts gaat het om een persoonsgebonden hulpmiddel dat niet voor anderen inzetbaar is. De financiering kan daarom niet door de instelling worden bekostigd.

Het zorgkantoor is van mening dat de beugel onderdeel is van de beademings-apparatuur en ten laste komt van het budget waaruit deze apparatuur wordt bekostigd. U heeft deze stelling kennelijk overgenomen en bent daarom van mening dat de kosten van de ophangbeugel niet ten laste van de AWBZ kunnen worden vergoed.

Wet- en regelgeving

In het kader van de AWBZ wordt ten aanzien van hulpmiddelen onderscheid gemaakt tussen outillagemiddelen bij verblijf in een instelling en hulpmiddelen in de zin van artikel 15 BZA.

Outillagemiddelen

Een instelling die AWBZ-verblijf aanbiedt, moet zijn toegerust voor het bieden van de zorg die de instelling krachtens zijn doelstelling verleent. Met dat "toegerust zijn" gaat het in beginsel om bepaalde voorzieningen die voor bewoners (standaard) aanwezig moeten zijn als outillage voor het verblijven de zorgverlening binnen de betreffende instelling.

Hulpmiddelen in de zin van artikel 15 Bza

In artikel 15 Besluit zorgaanspraken AWBZ (Bza) is in het eerste lid onder c bepaald dat de zorg bedoeld in artikel 8 (*behandeling*), voor zover gepaard gaande met *verblijf*

(artikel 9) in dezelfde instelling, ook die hulpmiddelen omvat, die noodzakelijk zijn in verband met de in de instelling gegeven zorg.

Hulpmiddelen ten laste van de basisverzekering

Wanneer artikel 15 BZA niet van toepassing is, is de verzekerde voor *individuele* hulpmiddelen aangewezen op de verstrekking van hulpmiddelen op basis van zijn zorgverzekeringpolis.

In artikel 10 van de Zorgverzekeringswet is bepaald dat het krachtens de zorgverzekering te verzekeren risico is de behoefte aan:

(.....)

d. hulpmiddelenzorg.

Artikel 2.9 van het Besluit zorgverzekering (Bzv) omvat hulpmiddelenzorg de bij ministeriële regeling aangewezen functionerende hulpmiddelen en verbandmiddelen.

Geneeskundige zorg

Artikel 2.4 Bzv.

Geneeskundige zorg omvat zorg zoals huisartsen, medisch-specialisten, klinisch-psychologen en verloskundigen die plegen te bieden, met uitzondering van (...; hier niet relevant), met dien verstande dat de zorg niet omvat (...; hier niet relevant).

Aangezien de gevraagde voorziening niet valt te rekenen tot de in de ministeriële regeling aangewezen hulpmiddelen, moet onder de omstandigheden van dit geval nog bezien worden of deze deel uitmaakt van de geneeskundige zorg die aan de verzekerde is geleverd. Hierbij moet tevens betrokken worden hoe de kunstmatige beademing onder de Ziekenfondswet was geregeld.

Historie

Ziekenfondswet.

In het kader van de Ziekenfondswet bestond het Besluit chronisch intermitterende beademing. In dit besluit was o.m. bepaald dat tot de verstrekking behoorde het gebruiksklaar ter beschikking stellen van de voor de beademing benodigde apparatuur.

In RZA 2001/47 heeft het CVZ als standpunt ingenomen dat het beademingscentrum niet alleen verantwoordelijk is voor het eenmalig gebruiksklaar ter beschikking stellen van de benodigde apparatuur maar ook voor het gebruik ervan gedurende de terbeschikkingstelling.

In RZA 2005, 116 (CVZ 25-5-2005) heeft het CVZ het volgende standpunt uitgedragen.

“Beademing in de thuissituatie valt onder de ziekenfondsvorstrekking chronisch intermitterende beademing ziekenfondsverzekering. Tot deze verstrekking behoort behalve de benodigde apparatuur ook de specialistische en farmaceutische hulpverband houdende met de beademing. Het beademingscentrum moet zorgdragen voor deze hulp en is verantwoordelijk voor beademing buiten een beademingscentrum. Het College is van oordeel dat tot de specialistische hulp ook behoort het aan en afkoppelen van de beademingsapparatuur, het houden van toezicht tijdens de beademing en het adequaat reageren wanneer dat nodig is. Wanneer zij voldoende zijn geïnstrueerd, kunnen ook anderen, bijvoorbeeld huisgenoten, deze hulp bieden. Het is de verantwoordelijkheid van het beademingscentrum om zich ervan te gewisssen dat ten huize van verzekerde iemand aanwezig is die adequaat kan reageren wanneer dat nodig is. Als dat niet zo is, zal het beademingscentrum òf tot de conclusie moeten komen dat beademing thuis niet verantwoord is en dat opname in een beademingscentrum is aangewezen òf een oplossing moeten bieden waardoor beademing thuis wèl verantwoord is. De benodigde

zorg behoort tot de ziekenfondsv erstrekking chronisch intermitterende beademing ziekenfondsv erzekering en niet tot de AWBZ.”

Zvw

De inhoud en omvang van de verzekerde verstrekkingen op basis van de Ziekenfondswet (oud) is gelijk gebleven aan de inhoud en omvang van de te verzekeren prestaties op grond van de per 1 januari 2006 geldende Zorgverzekeringwet.

Onder de vanaf 1 januari 2006 geldende Zorgverzekeringwet is de zorg die viel onder het Besluit ‘chronisch intermitterende beademing’ niet meer als afzonderlijk te verzekeren prestatie opgenomen. Deze zorg valt nu onder de geneeskundige zorg van artikel 10, onder a van de Zorgverzekeringwet jo. artikel 2.4 van het Besluit Zv. Zorgverzekeraars blijken in hun polissen de aanspraak op thuisbeademing uit de Ziekenfondswet te hebben overgenomen (onder ‘mechanische beademing’)¹.

Medische beoordeling

Voor een medische beoordeling van het geschil heeft de medisch adviseur van het College kennisgenomen van de stukken. Op basis van dat dossier deelt de medisch adviseur het volgende mee.

Verzekerde was een vrouw die (met indicatie behandeling en verblijf) verbleef in een AWBZ instelling. Vanwege een neuromusculaire aandoening was sprake van motorische en respiratoire beperkingen. Lopen was niet mogelijk, voor het verplaatsen was mevrouw afhankelijk van een elektrische rolstoel. Verder was zij meerdere uren per dag afhankelijk van ademhalingsondersteuning. Om de hele dag in de rolstoel te kunnen functioneren was bevestigen van de beademingsapparatuur op de elektrische rolstoel noodzakelijk. Hiervoor is een ophangbeugel met voedings- alarmkastje, bronchiaaltoilethouder en houder van een kunstneus aangevraagd. Volgens de offerte moesten behalve de ophangbeugel ook een stroom converter, bronchiaal toilet module en kunstneus geleverd en geplaatst worden. Kosten totaal € 1210,50 excl. BTW.

Juridische beoordeling

De vraag die beantwoord moet worden is of uw verzekerde in dit geval aanspraak heeft op de ophangbeugel.

In de eerste plaats is het College het eens met uw standpunt dat het in deze niet gaat om een outillagemiddel, noch om een hulpmiddel ex artikel 15 AWBZ.

Outillage

Voor de definitie van het begrip outillage wordt aangesloten bij het algemene spraakgebruik. Daar wordt het begrip gehanteerd voor datgene waarmee een instelling is uitgerust ter operationalisering van zijn doelstelling; in het algemeen betreft het dan voorzieningen die voor meerdere mensen, eventueel navolgbaar, bruikbaar zijn.

De inrichting moet zijn uitgerust met die standaardvoorzieningen die nodig zijn om de doelgroep waarop de instelling zich richt adequaat te kunnen verzorgen (RZA 1999, 190). Daarbij moet worden beoordeeld in hoeverre het redelijkerwijs te verwachten is dat leden van de doelgroep van de instelling met enige regelmaat zijn aangewezen op bepaalde artikelen als hulpmiddelen, transfermiddelen en inrichtingselementen.

Het College is van mening dat ademhalingsondersteuning niet behoort tot de doelstelling van de instelling. Dit brengt mee dat ook de ophangbeugel voor de beademingsapparatuur niet tot de outillage van de instelling gerekend kan worden.

---

¹ Bijvoorbeeld Menzis:

Mechanische beademing omvat noodzakelijke mechanische beademing als mede de hiermee verband houdende medisch-specialistische en farmaceutische zorg, verblijf, verpleging en verzorging in een beademingscentrum. In het geval de beademing plaatsvindt vanwege en onder verantwoordelijkheid van een beademingscentrum ten huize van de verzekerde bestaat de zorg uit het door het beademingscentrum voor elke behandeling aan de verzekerde gebruiksklaar ter beschikking stellen van de daarvoor benodigde apparatuur en de met de mechanische beademing verband houdende medisch-specialistische en farmaceutische zorg te verlenen door of vanwege een beademingscentrum

Hulpmiddel ex artikel 15 AWBZ

Ingevolge deze bepaling moet het gaan om hulpmiddelen, die noodzakelijk zijn in verband met de in de instelling gegeven zorg. De beademing van verzekerden die in Het Dorp of een andere instelling zijn opgenomen behoort niet tot de zorg die in die instelling(en) wordt gegeven, maar valt onder de verantwoordelijkheid van het beademingscentrum, dat geneeskundige zorg levert in het kader van de Zorgverzekeringswet.

Nu de gevraagde vergoeding om bovvermelde redenen niet ten laste van de AWBZ kan worden gebracht, heeft het College nog onderzocht of het monteren van de ophangbeugel op de elektrische rolstoel van wijlen verzekerde in het kader van de Zorgverzekeringswet en dan nog ten laste van de met betrokkene destijds gesloten zorgverzekering kan komen.

Hiervoor moet de vraag worden beantwoord of de ophangbeugel met alle daarbij behorende accessoires, nodig voor het gebruik van de beademingsapparatuur buiten de vaste verblijfplek in de instelling, tot de geneeskundige zorg behoort, die onder de verantwoordelijkheid van het beademingscentrum is geleverd. Hierbij is het volgende van belang.

Blijkens het advies van de medisch adviseur, is verzekerde voor haar bewegingsvrijheid geheel aangewezen op haar elektrische rolstoel. Aangenomen mag worden dat dit ook bij het beademingscentrum bekend was. Onder deze omstandigheden is het College van mening dat de plaatsing van de ophangbeugel met bijbehorende accessoires onder het gebruiksklaar maken van de beademingsapparatuur valt en daarmee onder de geneeskundige zorg valt die door het beademingscentrum is geleverd.

Advies van het College

Op grond van al het vorenstaande heeft uw verzekerde geen aanspraak op de gevraagde vergoeding ten laste van de AWBZ. Zulks betekent echter niet dat de kosten voor eigen rekening van de erven van verzekerde komen.

Het College raadt u aan de kosten van het monteren van de ophangbeugel te vergoeden en deze alsnog ten laste van het budget van het beademingscentrum te brengen.